

**INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
2014/2015**

**GOLGOTA TEOLÓGIAI FŐISKOLA
AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS**

A MAB 2016/9/VII/1. számú határozatának melléklete

2016. december 9.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Akkreditációs minősítés	2
II. Minőségértékelés	3
II.1. A főiskola általános helyzetképe	3
II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei	6
1. Oktatás	6
2. Kutatás-fejlesztés, alkotó/művészeti tevékenység	7
3. Gazdálkodás.....	7
II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata (ESG 1. rész).....	8
1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására.....	8
2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése.....	8
3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere	9
4. Az oktatók minőségének biztosítása.....	9
5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások.....	10
6. A főiskola belső információs rendszere.....	11
7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása.....	11
III. Az intézményben folyó hitéleti képzések értékelése	12
teológia alapképzési szak.....	12
Függelék	16
A Golgota Teológiai Főiskola által folytatott képzések	16
A látogatóbizottság tagjai	16
A látogatás MAB referense	16
A látogatás időpontja	16

A GOLGOTA TEOLÓGIAI FŐISKOLA AKKREDITÁCIÓS ÉRTÉKELÉSE

I. Akkreditációs minősítés

Golgota Teológiai Főiskola	2016/9/VII/1. SZ. MAB HATÁROZAT „NA” (nem akkreditált)

Az akkreditációs minősítés indoklása

A nemzeti felsőoktatásról szóló hatályos 2011. évi CCIV. tv. vonatkozó §-ai, illetve a MAB akkreditációs elvárásai alapján a **Golgota Teológiai Főiskolát a MAB főiskolaként nem akkreditálja**. A jogszabályoknak és az akkreditációs elvárásoknak való megfelelés tekintetében a MAB a következőket állapította meg:

- Az intézmény az Nftv. szerinti¹ képzési szerkezetben folytat képzést².
- **Nem rendelkezik** a feladatai ellátásához szükséges állandó kutatói, oktatói karral: a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma **3 fő**. Emellett a rendelkezésre bocsátott adatok alapján nem állapítható meg, hogy az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább **hatvan** százalékát munkaviszony, illetve munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatja-e.
- A munkaviszony, illetve munkaviszonnyal azonos elbírálás alá eső jogviszony keretében foglalkoztatott oktatók, kutatók legalább **egyharmadának nincs** tudományos fokozata (**24 főből összesen 0 fő: 0 %**).
- **Rendelkezik** a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel (megfelelő épülettel – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel; előadóteremmel, szemináriumi helyiséggel, intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, – valamint kollégiumi férőhellyel, sport és kulturális létesítményekkel, diákétkezési lehetőségekkel) és pénzügyi eszközökkel.
- Az intézményi dokumentumok³ csak részben állnak rendelkezésre.
- Az intézmény minőségbiztosítási és -fejlesztési folyamatai – ennek keretei között a vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési és értékelési eljárások – **kidolgozatlanok** – tekintettel a II. és III. fejezetben megfogalmazott észrevételekre.

Fontos megjegyezni, hogy az akkreditációs eljárás során a MAB és a látogatóbizottság számára jelentős nehézséget okozott az, hogy mind az önértékelések, mind az intézmény által rendelkezésre bocsátott egyéb dokumentumok rendkívül lakonikusak, illetve hiányosak voltak. Az önértékelések emellett nem követték a MAB útmutatója által meghatározott rendszert. Az anyag számos ponton az intézmény honlapjáról vagy szabályzataiból kimásolt, önálló szövegegységekből kompilált, lazán kapcsolódó, nem egységes egész. Az anyagból több vonatkozásban hiányoznak az azt megalapozó számok, statisztikák, és az ezekre reflektáló elemzések. Az önértékelésben pl. az egyes intézményi dokumentumokra utaló linkek mindössze az intézmény honlapjának főoldalára mutattak, azon pedig nem voltak elérhetők hivatalos dokumentumok. Néhány fontosabb dokumentum a látogatás előtti napon megküldésre került, és a látogatás után is érkeztek még kiegészítő anyagok a látogatóbizottság kérésére, azonban azok sem voltak teljes körűek, és továbbra sem követték a MAB útmutatója által meghatározott formátumot és nem hozták az abban meghatározott teljes adattartalmat. Többszöri kérés után sem állt a MAB rendelkezésére pl. összesítő oktatói táblázat. Az értékelés során a véleményezőik számára több vonatkozásban problémát jelentett az is, hogy a különböző dokumentumokban, vagy azonos dokumentumok különböző fejezeteiben egyazon adattípushoz eltérő, egymásnak ellentmondó adatok kerültek feltüntetésre (pl. oktatói kar adatai).

¹ Az Nftv. 91. § (5) **Hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény** a főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen, egy szakon jogosult alapképzés folytatására.

² Ld.: a *Függelékben*.

³ Alapító okirat, küldetésnyilatkozat, kutatási-fejlesztési és innovációs stratégia, szervezeti és működési szabályzat.

II. Minőségértékelés

II.1. A főiskola általános helyzetképe

Honnan – hova tart a főiskola

A Golgota Teológia Főiskola a *Golgota Keresztény Gyülekezet* által fenntartott felsőoktatási intézmény. A főiskola előzményének tekinthető a Vajtán 2002 óta működő *Calvary Chapel Bible College Europe* (bibliaiskola). Ezt az intézményt az USA-beli anyaegyház, a *Calvary Chapel Costa Mesa* hozta létre 1990-ben, akkor még ausztriai székhellyel mint az egyház hivatalos bibliaiskolájának első európai kihelyezett tagozata. Az intézmény hallgatóinak jelentős hányada nem magyar állampolgár, a képzés lényegében angolul folyik, a főiskola zömében az anyaegyház tagjait segítő egyházi jellegű, nem foglalkoztatást célzó kompetenciákhoz.

A főiskola létesítéséről a gyülekezet 2008-ban döntött. A MAB 2009/5/X/1. és 4. számú határozatában nem támogatta sem a főiskola szaklétesítési, sem szakindítási kérelmét. Utóbbit elsősorban az oktatói háttér több pontján mutatkozó elégtelenségek miatt. Az intézmény létesítéséről az *Oktatási Hivatal* nem kérte ki a MAB szakértői véleményét, de támogatott szakindítás hiányában az intézmény létesítése sem lett volna a MAB által támogatható.

A főiskola Vajtán működik, a gyülekezet által rendelkezésre bocsátott egykori Zichy-kastély épületében, a hozzá kapcsolódó épületekben. Az épülethez több hektáros park is tartozik. A földrajzi elhelyezkedés bizonyos szintű elszigeteltséget eredményez, amelyet a mai kor elektronikus kommunikációs eszközei jelentősen enyhítenek, de az „elszigeteltséget” az intézmény közössége értéként kezeli, ami egyfajta védelmet is jelent a világ zajától, rohanásától, s hozzásegít az elmélyült tanuláshoz. A hallgatók infrastrukturális kiszolgálása a magyar felsőoktatás átlagán felülnek mondható.

A fenntartó az állami egyházi jogi szabályozás változása következtében az intézmény létesítése óta eltelt idő alatt elveszítette egyházi státuszát, s vallási tevékenységet végző szervezetként működik tovább. Ilyen formában az Nftv. 4. § (1) bekezdés d) pontjára való tekintettel továbbra is lehet fenntartója felsőoktatási intézménynek, amely az Nftv. 94. § (1) és (1a) bekezdése alapján hitéleti képzést is folytathat.

A főiskoláról jelenlegi állapotában elmondható, hogy az intézmény létrejötte óta eltelt idő alatt nem történtek számottevő változások sem az oktatói háttér fejlesztése terén, sem az oktatási rendszer egyéb pontjain.

A nyilvánított hallgatói vélemények a főiskola által nyújtott képzéseket megfelelőként mutatják be, amelyek minden igényt kielégítenek. Mivel kislétszámú közösségről van szó, mindenki ismer mindenkit, könnyedén tudnak segíteni egymáson, amennyiben valakinek problémája lenne.

A főiskola dokumentumai, szervezete, vezetése, intézményi stratégia

A főiskola stratégiájáról, szervezeti és vezetési rendszeréről és ezek dokumentáltságáról megállapítható, hogy az nem kellőképp kidolgozott, illetve a dokumentáltsági foka alacsony.

Az intézmény rendelkezik **alapító okirattal**, amely tartalmazza a kötelezően előírt adatokat, továbbá **küldetésnyilatkozattal**, amely tükrözi az intézmény társadalomban betölteni kívánt szerepét, értékvalasztásait, legfontosabb érintettjeinek megjelölését.

A főiskola **szervezeti és működési szabályzata** rendkívül lakonikusan, több vonatkozásban hiányosan szabályozza azokat a témaköröket, amelyeket az Nftv. 2. számú mellékletének II. pontja kötelező tartalmi elemként meghatároz. Az SZMSZ több ponton utalás nélkül, egy az egyben ismételi az alapító okiratban foglalt rendelkezéseket.

Konkrét megjegyzések az SZMSZ-szel kapcsolatban:

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény esetén nem szerencsés az Ftv. rövidítés használata, mert az a bevett gyakorlat szerint a 2005. évi CXXXIX. törvény rövidített megnevezése. Ha az intézmény mégis ezt alkalmazza, akkor a törvény első említésekor rövidítésként be kell vezetni ezt a megnevezést.

Az I.2.3. pont a fenntartóról szóló fejezet részeként nem a fenntartóról, hanem a főiskoláról szól.

A II.3.2. pont nem értelmezhető.

A II.3.4. pont feltüntetése nem szerencsés, hiszen a főiskola szakirányú továbbképzés indítására csak sikeres nyilvántartásba vételi eljárás lefolytatása után jogosult.

A II.3.5. pontban a tagozat megnevezés használata nem pontos. A hivatkozott pontot sokkal inkább a következő ponttal összevonva volna célszerű megfogalmazni: teljes idejű képzést folytat a nappali képzés munkarendje szerint, és részdíjs képzést a levelező képzés munkarendje szerint.

A IV.1.1. pontot javasolt összhangba hozni az Nftv. szerinti meghatározással.

A IV.1.7. pont a rendelkezésre bocsátott SZMSZ véglegesítésekor sem volt pontos. Magyar Köztársaság helyett az ország hivatalos elnevezése Magyarország.

A IV.2. pont példálózva sorolja fel a szenátus hatáskörét, majd a végére helyesen került oda, hogy dönt minden olyan kérdésben, amelyet az Nftv. a hatáskörébe utal. Ezután érthetetlen módon odakerült még legutolsó elemként a főiskola tanulmányi és vizsgaszabályzatának elfogadása, hiszen a tanulmányi és vizsgarend az Nftv. szerint az SZMSZ harmadik nagy egységét képezi, tehát teljesen indokolatlan – egy egyébként is példálózó felsorolásban – külön említeni. Nem értelmezhető továbbá a felsorolás azon eleme, amely az előző éves költségvetésnek a fenntartó elé terjesztéséről szól. Itt nyilván a költségvetési beszámolóra gondoltak.

A IV.3. pont a Tanári karról mint sajátos intézményről szól, ami az első alpont szerint a főiskolai oktatók testülete. Ehhez képest a második alpont arról rendelkezik, hogy a tanári kar tagja az oktatók mellett a tanulmányi osztály vezetője, a főtítkárs és a gazdasági vezető, akik azonban nem feltétlenül oktatói is egyben a karnak. Nem érthető, hogy a felsorolt vezetők, miért nem csupán tanácskozási jogú meghívottjai a testületnek. Nem tartalmaz viszont egyértelmű rendelkezést a szöveg arról, hogy az óraadó oktatók tagjai-e a tanári karnak.

A IV.6.2. pontban az szerepel, hogy a tanszékvezetők főiskolai tanárok. Ennek teljesítés jelenleg az intézményen belül lehetetlen, hiszen az intézménynek egyetlen főiskolai tanára sincs.

Az V.1.1. pont megfogalmazását érdemes összhangba hozni az Nftv. szóhasználatával.

Az V.1.3. pontban a rektor feladatai között sajátosan jelenik meg a tanterv jóváhagyása, amely a képzési program részeként alapesetben a szenátus hatáskörébe tartozik.

Az V.2. pontban célszerű volna alkalmassági feltételek megfogalmazása is.

A VI.1. és a VI.2. pontban úgy tűnhet az olvasónak, mintha a tanár és az oktató szót szinonimaként használná a dokumentum, noha a két fogalom nem felcserélhető. A felsőoktatási intézményben oktatói feladat oktatói, kutatói vagy tanári munkakörben látható el. Tanári munkakörben foglalkoztatottak lehetnek pl. a tanári gyakorlatok vezetőtanárai vagy a testnevelők. Ettől eltérő kategória a főiskolai tanári és az egyetemi tanári munkakör, amelyek az oktatói ranglétra legfelső szintjeit jelentik, tehát nem tanári, hanem oktatói munkakörök.

A VI.4. pontban nem a munka törvénykönyve és az Nftv. szerinti besorolások olvashatók. A jogszabályok jelenleg nem ismernek „főállást”, illetve „részfoglalkoztatást”.

A VI.5. pont tanúsága szerint az oktatók tulajdonképpen egyházi személy jogviszonyban látják el feladataikat, de a rendelkezésre bocsátott dokumentumok mégis csak 3 teljes munkaidős oktatót jelölnek meg, s nem minden oktatónál fedezhető fel az egyházi személy státusz.

A VI.6. pontban szereplő oktatói munkakör-megnevezések nem követik pontosan az Nftv. rendszerét. Az nem ismeri a gyakornok státuszt mint munkakört, továbbá nem különböztet meg főiskolai és egyetemi tanársegédet, valamint főiskolai és egyetemi adjunktust, csupán tanársegédről és adjunktusról beszél.

A gyakornok fogalmi meghatározása alapján nem tartozhat az oktatók közé, mivel a gyakornok még hallgató, tehát nem rendelkezik legalább mesterfokozattal és szakképzettséggel, ami az Nftv. 25. § (1) bekezdése szerint az oktatói munkakörben való foglalkoztatás következménye.

Az egyes oktatói munkakörök alkalmassági feltételeiről részletes elemzést a jelen dokumentum II.3.4. pontja tartalmaz.

A VII.8.7. pontban hivatkozott 1992. évi XXII. törvény a munka törvénykönyvéről már nem hatályos.

IX.2.1. pontban foglalt nyelvvizsga meghatározás már nem hatályos.

A X. fejezet az alapító okirat szövegének ismétlése.

Az eljárás során több ellentmondás is kirajzolódott az SZMSZ, az önértékelés és a látogatás során a tényleges működésről gyűjtött információk között. Az intézmény működésében pl. sem az SZMSZ-ben szabályozott szenátusnak, sem a hat tanszéknek nem észlelte a látogatóbizottság dokumentált nyomát.

Nem váltak ismertté a szenátus tagjai, s nem álltak rendelkezésre jegyzőkönyvek a szenátusi ülésekről; a tanszékek vonatkozásában pedig nem lehetett beazonosítani a tanszékvezetők személyét, és az oktatók tanszéki besorolását. Ezekkel együtt megemlíthető, hogy noha a szenátus működésének nem volt érzékelhető nyoma, ennek ellenére vezetői értekezleteket heti rendszerességgel tartanak a főiskolán, amelyen az intézmény helyzetével és a hallgatókkal kapcsolatos főbb kérdéseket tárgyalják, valamint – sajátos módon – a felmerült teológiai problémákra is reflektálnak. A tanszékek kapcsán szintén felvetődik a kérdés, hogy van-e szükség egy ilyen kis intézményben egyáltalán tanszékekre, és ha van, akkor szükséges-e, hogy ilyen számú tanszék legyen.

Az intézmény *tanulmányi és vizsgarendjét* nem deklarálta az SZMSZ részeként, vagy legalább mellékleteként külön szabályzatban (TVSZ) rendezik. Ez a szabályzat sokkal részletesebb, mint az intézmény többi dokumentuma. Ezzel együtt mégis tartalmaz pontatlanságokat, illetve ellentmondásokat, amelyeket az alábbiakban vesszünk végig:

A 2.1.2. pontban a tanulmányi bizottság határozatainak kézbesítéséről szóló mondat hiányos, ezért ebben a formában nem értelmes.

A 3.5.2. c) pontja pontatlanul arra utal, mintha a hallgatóknak kreditet kellene felvennie, nem pedig tantárgyakat/tanegységeket/kurzusokat.

A 3.7.1. pont utolsó tagmondata nem értelmezhető, hiszen a kreditnek nincs minősítése. A kredit az érdemjegytől független érték, ami bármilyen érdemjeggyel vagy minősítéssel értékelt sikeres vizsga esetén megszerzettnek tekintendő. A kreditelismerés nem jár együtt az érdemjegy elismerésével, sőt egyáltalán nem jár vele minősítés. Ugyanez a téves fogalomhasználat köszön vissza következetesen a 3.9.3. e), a 4.3.7.3. e) és az 5.1.2.1.3. pontokban.

Az elektronikus tanulmányi nyilvántartást nem következetesen jelöli a szabályzat. A 3.1.4. pontban ETN, a 4.3.5.2. pontban *student database* szerepel.

Nem szerencsés, hogy a szabályzat 4.2. pontja szerint csak a tanulmányok kezdetén kell beiratkozni, a következő félévek elején már nem, mégis ugyanúgy a beiratkozás szót használja a további félévek elején történő bejelentkezésre/regisztrációra is.

A dokumentum több helyen szakvezetőnek (pl. 4.3.7.3., 5.2.2., 5.3.1., 5.4.2.1., 5.4.2.3., 5.4.2.7.) nevezi a szakfelelőst. Szerencsésebb volna a MAB által használt terminológia alkalmazása.

A szabályzat egyértelműen tantárgyfelelősi feladatokat egyszerűen a tantárgy előadójára (ld. 4.3.7.3.), illetve az oktatójára (ld. 4.3.8.) bíz, ami akkor sem fogadható el, ha ezeket a funkciókat az intézmény kis méretéből adódóan majdnem mindig ugyanazon személy látja el. Ugyanez a fogalomkeveredés jelentkezik az 5.1.2. pont több alpontjában, az 5.2.5. pontban és az 5.4.2.3. pontban is.

A vizsgaidőszak időrendjének meghatározása tekintetében egymásnak ellentmondó rendelkezéseket tartalmaz a 4.1.2. és az 5.2.1. pont.

A szabályzatban keveredik az utóvizsga és a javítóvizsga kifejezés [pl. 5.2.4., 5.4.2.5. a), 5.4.2.7.]

Emellett meg kell jegyezni, hogy az 5.4.2.7. pont egészét elolvasva egyértelművé válik, hogy a rendelkezés nem az ismétlő javítóvizsga sikertelenségének esetére vonatkozik, ahogyan arra az első tagmondat utal, hanem a javítóvizsga sikertelenségére.

E pontnak továbbá ellentmond az 5.5.3., amelynek végső soron ellentmond az 5.5.4. pont.

Az 5.5.2. pontban használt index szó pongyola megfogalmazás. Helyette szabályzatban a lecke-könyv szó használata ajánlott.

Az 5.7.3. pont ismét a kreditelismerés téves értelmezését tükrözi. Elismert kredit nem számíthat be az átlagba, mivel átlagot érdemjegy alapján kell és lehet számolni, nem a kreditek alapján, hiszen a kredit értéke független attól, hogy a sikeres vizsgára a hallgató milyen minősítést kap.

A végbizonyítványnak a 6.1. pontban szereplő fogalma nem egyezik meg az Nftv. által jelenleg használt fogalommal.

A TVSZ 7.4.3. pontja szerint az oklevél minősítését a záróvizsga eredményének, valamint a szigorlatok átlagának egyszerű számtani átlaga adja, a tanterv alapján azonban a képzésben nincsenek szigorlatok. Emellett a 7.4.4. pont a más hazai felsőoktatási intézményből átvett hallgatók esetében a szigorlatok átlageredményét, illetve ennek hiányában a félévi tanulmányi átlageredmények beszámítását írja elő az oklevél minősítésébe.

A főiskolán, annak ellenére, hogy az SZMSZ tartalmaz a HÖK-re vonatkozó szabályozást, nem működik a szó szoros értelmében vett **hallgatói önkormányzat**. A tanulmányi ügyekben nem avatkoznak bele a hallgatók, minden az oktatók hatáskörébe tartozik. Az SZMSZ a szenátus összetételének szabályozásában 2 hallgatói delegáltat is említ, de mivel a rendelkezésre álló adatok alapján a szenátus működése sem rekonstruálható, ezért az ilyen jellegű hallgatói képviselő sem igazolt. A hallgatók az intézmény közéletében a következő módokon vesznek részt: szervezik a hallgatói kávézó működését, valamint tematikus hallgatói programokat szerveznek. Ezeket a programokat oktatók segítségével szervezik meg mint az oktatók által kijelölt *student leaderek*. A látogatás során mind az intézmény vezetése, mind a hallgatók részéről igazolást nyert azonban, hogy a hallgatók mind a főiskola vezetésével, mind a tanárokkal nagyon jó kapcsolatot ápolnak, így minden felmerülő problémát gyorsan és hatékonyan tudnak orvosolni.

Együttműködések: Az intézmény nemzetközi szinten elsősorban az anyaegyház intézményeivel működik együtt (USA, Új-Zéland, Ausztria, Szlovénia), de van kapcsolata egy etiópiai gyermekotthonnal is.

A hazai felsőoktatási intézmények közül a *Pünkösdi Teológiai Főiskolával*, valamint a *Wesley János Lelkészképző Főiskolával* történt kapcsolatfelvétel, tartottak eszmecserét, de szoros együttműködés mindeddig nem alakult ki.

Az önértékelésben foglaltak szerint viszont szoros az együttműködés az *Apológia Kutatóközponttal*, amelyet – a *Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség (MEKDSZ)* és a *Harmat Kiadó* által létrehozott – *Apológia Alapítvány* működtet. Az együttműködés keretében a hallgatóknak lehetőségük van kutatási műhelymunkákban részt venni. Az önértékelés bemutat több kötetet is, amelyek ezen együttműködés keretében láttak napvilágot.

Szoros, gyakorlati kapcsolatot tartanak fenn a *Golgota Keresztény Gyülekezet* által létrehozott *Szociális és Integrációs Alapprogram Vörösmarty Utcai Nappali Központjával* is, ahol a hallgatóknak lehetőségük van bekapcsolódni a hajléktalanellátásba.

A főiskolai C-SWOT analízis

C-SWOT analízist a GTF csak az intézmény egészére készített. Ennek elemei és megállapításai többségükben helytállóan látszanak, azonban az elemzés markáns problémákat hagy figyelmen kívül. Így a gyengeségek között nem szerepeltet számos olyan problematikus vonatkozást, ami az akkreditációs értékelés során felmerült, és a jelentés más pontjain kifejtésre került. Amennyiben ezeket az intézmény nem is ismeri fel, az a problémák mélységéről tanúskodik. Figyelemre méltó, hogy a tudományos fokozattal rendelkezők előnytelen arányát az intézmény a veszélyek között említi. Az „előnytelen arány” nagyon enyhe leírása a helyzetnek, hiszen az önértékelésben foglaltak szerint az intézménynek egyáltalán nincs tudományos fokozattal rendelkező oktatója, sőt számos októnak egyáltalán nincs felsőfokú végzettsége sem! Ez nem értékelhető csupán veszélyként, hanem egyértelműen súlyos gyengeségnek számít. Néhány lehetőség vonatkozásában is hasonló a probléma, ugyanis a lehetőségek egy részének szükségszerűen valamilyen jelenleg tapasztalható gyengeség a kiindulási pontja, de azt mégsem szerepeltetik a gyengeségek között. Összességében elmondható tehát, hogy a főiskola sajnálatos módon nem vesz tudomást a legmarkánsabb gyengeségeiről, ami elsősorban az oktatói háttér, másodsorban az adminisztratív háttér területén keresendő.

II.2. A főiskola kulcsfontosságú eredményei

1. Oktatás

A főiskola képzési szerkezete, a képzések eredményessége

Az intézmény képzési struktúrája rendkívül egyszerű, hiszen egyetlen alapképzési szakon folytat képzést a hitéleti képzési területen. Az intézményi előzmények és feltehetőleg az egyházi hagyományoknak megfelelően a felsőoktatásba integrálni kívánt képzés mellett bibliaiskolai képzést és egyéb nyári tanfolyamokat is működtetnek. A bibliaiskola 4 féléves képzést foglal magába. Ehhez is rendelnek kreditértéket, összesen 80 kreditet. Az alapképzési szak egészét áttekintve a vizsgáló számára úgy tűnik, mintha az intézmény ezt a jól bejáratott képzést próbálná a felsőoktatás rendszerébe integrálni, kevés sikerrel.

Az intézmény a 2014/2015-ös tanév végéig, 5 év alatt 351 hallgatót vett fel. Ehhez képes az ötödik év végéig 14 nappali és 44 levelező hallgató tett záróvizsgát, s mindössze 6 nappali és 36 levelező hallgató szerzett oklevelet. Ha ehhez arányosan vesszük a felvettek számát, az 211 főt jelent (67 főt nappali, 144 főt levelező képzésben.) A végzetek aránya nappali képzésben 9%, levelező képzésben 25%, mindösszesen: 20%. A végzetek száma tehát csekély a beiratkozottak számához képest, még akkor is, ha egy frissen indult képzésről van is szó. Emellett azt is meg kell említeni, hogy rendkívül magas a passzív félévüket töltő hallgatók, az utóbbi néhány félévben már meghaladja az aktív hallgatók létszámának 50%-át. Az első öt év alatt a passzív félévüket töltő hallgatók mellett már 59 fő hagyta el véglegesen a főiskolát.

Az intézmény képzési elképzeléseiből is következően a főiskolán nem folyik hagyományos értelemben vett TDK munka. Ezen elnevezés alatt kiegészítő foglalkozási, ill. felzárkóztató jellegű tevékenységet értenek.

Végzetek elhelyezkedése

Az intézmény nemzetközi regionális képzést folytat; az egyházi, missziói munkát vállaló végzett hallgatók a világ számos országába kerülve folytatják tevékenységüket az egyházi kereteik között. Akik más területen helyezkednek el, azok számára nem a szakképzettség, hanem a végzettségi szint megszerzése releváns.

2. Kutatás-fejlesztés, alkotó/művészeti tevékenység

Az intézmény elsődleges küldetésének a bibliai ismeretekkel felvértezett gyakorlati szakemberek képzését tekinti, tehát a kutatási tevékenységet kiegészítő jellegű tevékenységnek tekinti, s azt is csak az oktatási tevékenység szolgálatában. Ezt tükrözi az oktatói kar tudományos minőségének és publikációs aktivitása is.

Az intézmény fogalmazott meg kutatás-fejlesztési és innovációs stratégiát, de azt szokatlan helyen, a teológia alapképzési szak önértékelésében közli. A stratégia az intézmény honlapján nem érhető el.

A dokumentum felépítése meglehetősen esetleges. Egyáltalán nem tartalmaz helyzetelemzést, valamint a benne megfogalmazott célok kibontása csak néhány esetben történik meg, az is lakonikusan és rendszertelenül. Több esetben olyan tevékenységeket von egy adott témakör alá, amelyek nem tartoznak sem az adott célterülethez, sem a kutatás, fejlesztés és innováció területéhez (pl. a tehetséggondozás körében megjelenik a hallgatók korrepetálása). A stratégia szól a pályázati tevékenység ösztönzéséről, de az anyagi feltételek biztosítása kapcsán ez már nem jelenik meg, csak a rektor és a szenátus szerepe.

A tényleges tudományos tevékenység és annak meglévő keretei vonatkozásában elmondható, hogy az intézmény nemzetközi és hazai tudományos kapcsolatai – a többi, hitéleti képzést folytató kisebb hazai felsőoktatási intézményhez képest is – rendkívül behatároltak. Hazai szinten folyamatos tudományos kapcsolatot mindössze a – már említett – *Apológia Kutatóközpont*tal ápol, amellyel jelentek meg a hitépítés, hitvédelem, de legjobb esetben is a tudományos ismeretterjesztés területére besorolható közös kötetek. Az önértékelésben foglaltak alapján úgy tűnik, hogy önállóan jelentettek meg köteteket, de azok túlnyomó többsége nem eredeti tudományos munka, hanem szintén a nevezett kategóriákba sorolható fordítás. Rendszeresen szerveznek konferenciákat elsősorban szentírásmagyarázati és ehhez kapcsolódó gyakorlati kérdések témakörében, de azokról részletes adatok nem állnak rendelkezésre. Összességében elmondható, hogy az intézmény egy felsőoktatási intézménytől elvárható szinten és mértékben sem hazai, sem nemzetközi vonatkozásban nem gazdagítja a hittudományokat önálló, új eredményekkel.

3. Gazdálkodás

Az intézményi gazdálkodás fenntartó felügyelete mellett zajlik. Az intézmény költségvetése méreteiből is adódóan hazai viszonylatban a legszerényebbek közé tartozik. A költségtérítéseken és vállalkozási bevételeken kívül az intézmény elsősorban a külföldi anyaegyház, valamint magánszemélyek adományaira támaszkodik, állami támogatást nem kap. Ennek ellenére a hallgatók igen jó infrastrukturális és szociális körülmények között végezhetik tanulmányaikat. Az intézmény saját bevallása szerint nem tud hatékonyan bevonni pályázati forrásokat a finanszírozásába. Ez tehát egy kiaknázatlan terület.

A hallgatói önkormányzat részére a főiskola nem biztosít külön költségvetést. A felmerülő költségeket (a rendezvényekhez, tematikus programokhoz szükséges kellékek ellenértékét) az intézmény biztosítja.

II.3. A minőségbiztosítás alapelvei és gyakorlata (ESG 1. rész)

1. Intézményi stratégia és eljárások a minőség biztosítására

A minőségügyi rendszer működését több dokumentumnak kell megalapoznia. Ezek közé tartozik a küldetésnyilatkozat, az intézményi stratégia, az SZMSZ és minőségügyi stratégia és szabályzat.

A főiskolának van küldetésnyilatkozata, amely a fentiekben is rögzítettek szerint tükrözi az intézmény társadalomban betölteni kívánt szerepét, értékválasztásait, legfontosabb érintettjeinek megjelölését.

Az intézmény azonban nem rendelkezik sem intézményi, sem minőségügyi stratégiával vagy explicit módon megfogalmazott célokkal. Általánosságban véve az intézményi működés dokumentáltsága nagyon alacsony szintű, célszerű volna a hivatalos testületi ülések és megbeszélések jegyzőkönyvi rögzítése. Az ülések keretében fontos volna az intézményi célok megbeszélése és rögzítése, illetve ehhez kapcsolódóan minőségcélok megfogalmazása is. A fontosabb megbeszélések, célok és eredmények rögzítése nem csak az érintettek informálása miatt fontos, hanem növeli az intézmény működésének transzparenciáját, a külső szereplők intézménnyel szembeni bizalmát is. A dokumentálás emellett fontos szerepet játszik az intézmény működésének nyomonkövethetőségében is.

Az intézmény rendelkezik SZMSZ-szel, de az több tekintetben sommás és hiányos, és nem egyezik a meglevő intézményi gyakorlattal, ahogyan arra a jelen értékelés II.1. fejezetében utalás található.

Az SZMSZ alapján az intézményben a tanulmányi hivatal felelős az oktatás megfelelő színvonalának biztosításáért. Ennek mikéntjéről, azaz a minőségbiztosítás folyamatairól, gyakorlatairól, felülvizsgálati eljárásairól nincs szabályozás. Ezek működéséről – egy-egy szórványos megjegyzést leszámítva – a látogatás során sem tudunk igazán meggyőződni. Ki kell alakítani a megfelelő szabályozást, amely rögzíti a célok kitűzésének menetét, az adatgyűjtési eljárásokat, valamint a beszámolási folyamatokat, az ehhez kapcsolódó felelősségi és hatásköri kérdéseket, illetve az intézmény méretéhez és lehetőségeihez illeszkedő dokumentálási teendőket.

Ezek hiányában az intézmény minőségbiztosítási gyakorlata esetleges marad, amely a mindenkori oktatók személyén, gyakorlatán és felfogásán múlik, azaz nem alakulnak ki az egyes oktatóktól függetlenül működő intézményesített mechanizmusok. Ezek hiányát felerősítik az oktatói minőségbiztosítás terén lévő hiányosságok (lásd később).

2. Képzési programok indítása, követése és rendszeres belső értékelése

Az intézmény SZMSZ-e szerint új szak indítására a Tanári kar feladata javaslatot tenni.

A szakfelelős feladatait, hatásköreit a TVSZ csak részben rendezzi.

A képzési programok nyomon követésének fontos eleme a megfelelő képzési és kimeneti követelmények (KKK) definiálása, illetve a tantervi hálók és tantárgyi tematikák elérhetővé tétele. A nyilvános honlapon ezek egyike sem érhető el. A rendelkezésre álló anyagok alapján azonban egyértelmű, hogy az intézmény által alkalmazott KKK nem áll összhangban a jogszabályban kihirdetett, csökkentett adattartalmú KKK-val, valamint az Nftv. rendelkezéseivel sem. Az, hogy ennek kiküszöbölése az intézmény létesítése óta eltelt idő alatt nem történt meg, azt jelzi, hogy nemcsak a KKK kidolgozása nem volt megfelelő, de a nyomon követése sem működik megfelelően.

A szakoknak, tantárgyaknak nincs rendszeres, dokumentált értékelési és felülvizsgálati gyakorlata. A tantárgyakról, az intézményben zajló eseményekről – a látogatás során hallott beszámolók alapján – rendszeres eszmecsere zajlik az oktatók körében, fontos lenne ezt intézményesített és dokumentált gyakorlattá szervezni. Ebbe a folyamatba érdemes lenne bevonni a hallgatókat és a további érintetteket is. Meg kellene teremteni a tantárgyak és az oktatók rendszeres hallgatói véleményezésének lehetőségét (az önértékelésben szereplő kérdőívek eredményeiről a látogatóbizottság nem kapott használható információt). A látogatás során elhangzott, hogy az intézményben végzett hallgatóknak van rendszeres utánkövetése, de erről a látogatóbizottság – a kérése ellenére – nem kapott kimutatást, összegzést.

A látogatás során szóba került, hogy az intézményben mentori rendszer működik, melynek keretében minden hallgatóval egy-egy oktató (aki jellemzően nem tanítja őt) félévente leül beszélgetni. Ez a beszélgetés most elsősorban az ismerkedésről szól, a hallgató építéséről, ugyanakkor felhasználható lenne az intézményi működésről szóló visszajelzések gyűjtésére is.

3. A hallgatói teljesítmények értékelési rendszere

A hallgatók teljesítményértékelési rendszerét a TVSZ szabályozza. A TVSZ-ben a teljesítményértékelés módja és a vizsgajelentkezés folyamata is jól szabályozott, de helyenként tartalmaz pontatlanságokat, illetve ellentmondásos rendelkezéseket, ahogyan arra már a II.1. fejezetben történt utalás.

Így tehát:

- több pontban is megjelenik a – nem létező – kreditminősítés fogalom;
- ellentmondásos rendelkezések szerepelnek a vizsgaidőszak kezdő és záró időpontjának meghatározása tekintetében;
- keveredik az utóvizsga és a javítóvizsga kifejezés, és nem egyértelmű az arra vonatkozó szabályozás;
- nem pontos a végbizonyítványnak a szabályzatba beemelt fogalma;
- ellentmondásos rendelkezések szerepelnek az oklevél minősítésének kiszámítási módja kapcsán.

Ezek mellett felvetődik a kérdés, hogy elegendő-e a hallgatók számára a szabályzatban foglalt két vizsgaalkalom, valamint, hogy a szabályzat szerint miért csak a pótvizsga-időszakban lehet pótvizsgázni.

A TVSZ nem rögzíti az érdemjegyek tartalmát, ezt érdemes lenne megfogalmazni. Emellett esetenként szükség lenne olyan vizsgálatokra is, amelyek révén azonosíthatóak a szélsőséges értékeléseket vagy az átlagtól jelentősen eltérő értékeléseket tartalmazó tárgyak, például ahol nagyon magas a bukási arány, vagy ahol nagyon sokan szereznek jó jegyeket. Természetesen ezek az értékelések lehetnek indokoltak, de az ilyen tárgyak felülvizsgálata időről-időre célszerű.

A rendelkezésre bocsátott tantárgyi tematikák [*A Bibliai teológia kulcsfontosságú elemei, Bibliai jellemrajzok (Dániel)*] hiányosak, nem mindegyikük tartalmazza például egyértelműen a kötelező és ajánlott irodalmat, vagy a beszámolási és értékelési rendszerrel kapcsolatos részletesebb tudnivalókat. Ugyanakkor hangsúlyozandó, hogy a hallgatók nem jeleztek problémát a követelmények, tantárgyi tájékoztatók, tematikák, a tananyagra és a vizsgára vonatkozó információk rendelkezésre állásáról.

Az oktatás nyelve a tárgyak többségében az angol, az angolul nem beszélő hallgatók számára folyamatos tolmácsolást biztosítanak. Kérdéses azonban, hogy a tolmács minden esetben bír-e megfelelő szaktudományi előképzettséggel.

A hallgatók körülbelül felét a levelező hallgatók teszik ki. Számukra (és az intézmény többi hallgatója számára) az intézmény az előadások felvételét a Moodle rendszeren teszi elérhetővé. A levelező hallgatók a vizsgáikat is letehetik Budapesten – így lényegében minimális oktatói találkozással fejezhetik be a képzést. Ennek komoly minőségi kockázata van, amely indokolná az intézmény kiemelt figyelmét.

Oktatói munka hallgatói véleményezése (OMHV) szervezett módon nem zajlik az intézményben. Van azonban lehetőség panasszal élni oktatókkal szemben, amelyre – saját elmondásuk alapján – rövid időn belül reagálnak.

A hallgatók – a meghallgatásuk során elmondott vélemények alapján – reálisnak és méltányosnak tartják az értékelés és ellenőrzés gyakorlatát, amelynek megvalósulását az intézményt jellemző informális kapcsolati háló is támogatja.

4. Az oktatók minőségének biztosítása

Az intézmény nem biztosított áttekinthető információkat az oktatók számáról, minőségéről és munkakörök szerinti megoszlásáról. Ezért nem állapítható meg, hogy a Golgota Teológia Főiskola teljesíti-e az Nftv.-ben előírt feltételeket.

Az SZMSZ-ben szerepelnek a főiskolai tanársegéddel, főiskolai adjunktussal, főiskolai docenssel és főiskolai tanárral kapcsolatos elvárások. Bár az oktatók munkakör szerinti megoszlásáról nem kaptunk összesített táblázatot, a teológus szak önértékelésében minden oktató egyetemi/főiskolai tanárnak van feltüntetve (76–80. oldal). Az SZMSZ-ben szerepel egy felsorolás az oktatói munkakörökről, ami a fentiekben leírtak szerint nem egyezik az Nftv. által meghatározott munkakörökkel. (Az Nftv. szerint nem oktatói munkakör a gyakornoki státusz, valamint az Nftv. nem tesz főiskolai és egyetemi megkülönböztetést a tanársegéd és az adjunktus munkakörök esetében.) Az SZMSZ-ben az egyes oktatói munkakörökkel kapcsolatban rögzített elvárások nincsenek összhangban az Nftv. vonatkozó paragrafusaiival, így például azzal, hogy 25. § (1) bekezdése szerint oktatói munkakörben csak olyan személy foglalkoztatható,

aki rendelkezik legalább mesterfokozattal^{4,5} a tanársegédi munkakör betöltésének feltétele a doktori képzés megkezdése [28. § (1) bekezdés a) pont], az adjunktusié a doktorjelölti jogviszony létesítése [28. § (1) bekezdés b) pont], főiskolai docens és főiskolai tanár munkakörök esetén pedig doktori fokozattal kell rendelkeznie az oktatónak [28. § (2)–(3) bekezdés]. Az SZMSZ-ben ezzel szemben csak az szerepel, hogy a főiskola tanárral szemben elvárás, hogy mesterfokozattal rendelkezzen.

A szakos önértékelésben 23 oktatói önéletrajz szerepel, viszont az oktatói táblázatban már csak 10 fő szerepel (közülük egynek nincs megadott önéletrajza). Ez összesen 24 oktatót jelent. Rajtuk kívül az utólagosan rendelkezésre bocsátott 2012–2015 közötti órarendekben további 3 oktató szerepel. Mivel mindegyikük a korábbi tanéveknél szerepel, ezért róluk feltételezhető, hogy már nem az intézmény oktatói.

Az oktatók közül:

- hat oktatónak nincs feltüntetve felsőfokú végzettsége,
- kilenc oktatónál csak alapfokozat van feltüntetve,
- nyolc oktatónak mesterfokozata, illetve egyetemi szintű végzettsége van,
- doktori (PhD) fokozatot egyetlen oktató neve mellett sem tüntettek fel.

Ebből az tűnik ki, hogy az oktatók nagy része még az SZMSZ-ben szereplő, az Nftv.-ben foglaltaknál enyhébb feltételnek sem tesz eleget. Noha a MAB a hitéleti képzések vonatkozásában nem vizsgálja az oktatók szakmai felkészültségét, mégsem hagyható említés nélkül, hogy a 23 oktató közül mindösszesen 9 személynek van felsőfokú teológiai vagy vallástudományi szakképzettsége, s az oktatók egy része a szak képzési területétől távoli területen szerzett szakképzettséget (pl. építészet, zoológia) vagy – a fentiekben leírtaknak megfelelően – egyáltalán nem is rendelkezik felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel.

Az oktatók kiválasztása során a főiskola hangsúlyozza a *Golgota Keresztény Gyülekezet*ben szerzett tapasztalat fontosságát. Több oktató pusztán a korábbi gyülekezeti szolgálatai alapján tanít a főiskolán. Az elkötelezettség mellett azonban fontos lenne a tanulmányokra is nagyobb hangsúlyt fektetni. A kettő nem zárja ki egymást. Ezzel párhuzamosan a tudományos munkára is nagyobb hangsúlyt kellene helyezni. Noha a főiskola fő küldetése a minőségi bibliaoktatás és ennek gyakorlati alkalmazása, ez nem teszi szükségtelemmé ennek elméleti megalapozását.

Mindössze 10 oktatóról lehet megállapítani, hogy teljes munkaidőben vagy egyéb módon foglalkoztatott. Az egyéb módon foglalkoztatottak közül viszont nem állapítható meg, hogy kik rész munkaidősök és kik óraadók.

Az intézményben nem láttuk nyomát az oktatók és kutatók tevékenységének rendszeres, átfogó értékelésének, vagy beszámolási gyakorlatának, amely kitér az oktatás mellett a tananyagfejlesztés, a kutatás, a közélet-szervezés és intézményen kívüli tevékenységekre is. Az önértékelési jelentésben szerepel ugyan egy kérdőív az oktatói munka hallgatói véleményezéséről, de ennek sem eredménye, sem felhasználása, sem szabályozási háttere nem ismert. Célszerű lenne tehát kialakítani az oktatók beszámolásának, értékelésének (minősítésének) és a következő évi terveinek egységes, áttekinthető folyamatát és dokumentumait.

Értékes és megőrzendő gyakorlatnak látjuk a vendégtanítók hetét.

5. Tanulástámogatás, eszközök és hallgatói szolgáltatások

A látogatás és a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy az oktatás infrastrukturális feltételei a legtöbb vonatkozásban messzemenőig adottak. A tantermek felszereltsége megfelelő, az intézmény a nappali képzésben részt vevő hallgatóknak lakhatást biztosít. A sportolási lehetőségek az intézmény területén rendelkezésre állnak. Az épület és a főiskola természeti környezete nagyban támogatja a képzési célokat. Az intézmény informatikai felszereltsége megfelelő.

A könyvtári állomány ugyanakkor igen szerény (7500 kötet), és az intézmény mindössze évi 500 ezer forintot tud költeni könyvekre, folyóiratokra. Elektronikus adatbázisokra az intézmény nem fizet elő.

⁴ Az Nftv. 112. § (7) bekezdésében foglaltak szerint, ahol jogszabály mesterfokozatról és szakképzettségről rendelkezik, azon egyetemi szintű végzettséget és szakképzettséget is érteni kell.

⁵ Az SZMSZ VI.7. pontja a főiskola tanáira vonatkozóan állít olyan követelményt, hogy rendelkezzenek mesterfokozattal, de itt megint nem lehet tudni, hogy a tanár kifejezést az oktató szinonimájaként helytelenül használja, vagy tényleg a tanári munkakörben foglalkoztatottakra, vagy esetleg csak a főiskolai tanárookra érti. Ha szinonimaként használja, akkor a gyakorlat nem egyezik a szabállyal, ha nem szinonimaként használja, akkor a szabályzat nem felel meg a jogszabályi rendelkezéseknek.

A tehetséggondozás intézményesített keretei (versenyek, felkészítők, külföldi tanulmányok) hiányoznak, a hallgatók tudományos munkára való felkészítése általában véve hiányzik az intézményből. Az intézmény nem keresi a kapcsolatot más magyarországi intézményekkel.

Ezt ellensúlyozza, hogy a kis létszámból adódóan az oktatók egyfelől közvetlen, személyes kapcsolatban vannak a hallgatókkal, másfelől folyamatosan rendelkezésre állnak. A hallgatókat az intézményben lakó oktatók például időről-időre meghívják magukhoz.

Az intézményben mentor-rendszer működik: minden hallgató félévente találkozik egy-egy oktatóval az ismerkedés, a tanulmányok és lelki fejlődés megbeszélésére.

Említést érdemel még a rendszeres hallgatói szolgálat rendszere, melynek keretében minden hallgatótól elvárt, hogy heti 8 órában közösségi tevékenységet végezzen (takarítás, karbantartás, kertészeti és konyhai munka stb.).

6. A főiskola belső információs rendszere

A szervezet kis mérete nem teszi szükségessé a túlságosan formalizált kommunikációs rendszerek alkalmazását.

Az intézmény működése szempontjából kiemelt jelentősége van a *Moodle*-felületnek, amelyen hozzáférhetőek a kurzusokkal kapcsolatos anyagok. Ugyanakkor sem e felületen, sem az intézmény honlapján nem hozzáférhetőek a szabályzatok, a vezető tisztségviselők és testületek tagjainak névsora, az ülések anyagai, jegyzőkönyvei, illetve a testületi döntések. A viszonylag nagy számú levelező képzésben, munka mellett stb. tanuló hallgató mellett különösen fontos lenne olyan belső oldalak létrehozása, amelyekben az intézmény polgárai számára a tanulmányi információk mellett elérhetőek az őket érintő, az intézmény működésével kapcsolatos anyagok. Ezek hiánya korlátozza az intézmény átlátható működését. [A TVSZ-ben egyébként az szerepel, hogy a Főiskolai szabályzatgyűjtemény (SZMSZ, TVSZ, könyvtári szabályzat, fegyelmi szabályzat, HÖK szabályzatai stb.) a főiskola honlapján minden főiskolai hallgató rendelkezésére áll.]

A minőségügygel kapcsolatos információk összegyűjtésének nincs dedikált felelőse. Az adatgyűjtési eljárások nem szabályozottak. A felmérések eredményei – ha vannak – értékelhető formában nem voltak hozzáférhetőek a látogatóbizottság számára.

7. Nyilvánosság, a közvélemény tájékoztatása

Az intézmény honlapja nagyon kevés információt nyújt a közvélemény számára. Lényegében csak a kínált képzésekről és az intézmény lelkiségéről találhatóak információk. A képzéssel kapcsolatos információk köre is igen korlátozott, nem érhetőek el például a képzési és kimeneti követelmények vagy a tantervi hálók. A honlapon sem a látogatás pillanatában, sem a jelentés megírása alatt nem voltak elérhetőek a szabályzatok, az intézmény vezetőinek és a vezető testületi tagok névsorai, az intézmény felépítése, az intézmény oktatóinak névsora, az intézmény működésére vonatkozó tájékoztatók, hírek vagy beszámolók. Ez alapján úgy tűnik, hogy a honlap kizárólag toborzási célokat szolgál.

Noha a látogatás során az intézmény vezetése azt jelezte, hogy a honlap átalakítás alatt van, a honlap tartalma azóta sem változott.

III. Az intézményben folyó hitéleti képzések értékelése

<i>Golgota Teológiai Főiskola</i>	Akkreditációs minősítés
<i>teológia</i> alapképzési szak (6 félév) szaklétesítési MAB határozat: 2009/5/X/1 – nem támogatva szakindítási MAB határozat: 2009/5/X/4 – nem támogatva	2016/9/VII/1. SZ. MAB HATÁROZAT „NA” (nem akkreditált)

1. A jogszabályi és az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzési terv

Előzmény: Az intézmény által kidolgozott képzési és kimeneti követelményeket a MAB 2009/5/X/1 számú határozatával elfogadott szakértői véleményével nem támogatta, ennek megfelelően a szak indítását sem támogatta. Az *Oktatási Hivatal* azonban a szakindítást nyilvántartásba vette, és a képzés akkreditáció nélkül, de állami elismerés birtokában, az intézmény által kidolgozott KKK alapján elindulhatott.⁶ A miniszter 2010. május 31-i hatállyal a 24/2010. (V. 14.) OKM rendelettel azonban nem az intézmény által kidolgozott új KKK-t tette közzé a *Golgota Keresztény Gyülekezet* külön szakjaként, hanem – a MAB szakértői véleményében foglaltakkal egyébként egyező módon – a meglévő, három másik egyházi közösség konszenzusán alapuló KKK fejezetcíme bővült a rendeletben, ami szerint a fejezet immár a *Golgota Keresztény Gyülekezet* szakjait is tartalmazza. A fejezet azonban továbbra is csak egy teológia alapképzési szak KKK-ját tartalmazza változatlan szövegezéssel. Mivel hitéleti képzések esetén a hitéleti jellegére való tekintettel a miniszter a hitéleti tartalmat nem szabályozó, kivonatolt KKK-t tesz közzé, ezért egyértelmű, hogy a jogszabályban kihirdetett KKK keretei között valamennyi felekezet – jogszabálmódosítási kényszer nélkül – saját belátása szerint alakítja a KKK egyéb fejezeteit, s azt maga teszi közzé legalább a saját, illetve az intézménye honlapján.

A fenntartó, illetve az intézmény honlapján nem érhető el a szak KKK-ja, de mind az intézményi, mind a szakos önértékelés tartalmaz részletes KKK-t, amelyek azonban nem teljesen azonosak. Eltérnek a felvételi feltételek, valamint a záróvizsga vonatkozásában. Mindkettőben azonos módon – az Nftv., valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nftv. vhr.) rendelkezéseivel és a miniszteri rendeletben kihirdetett kivonatolt KKK-val ellentétesen – az szerepel, hogy a képzés 6 féléve alatt megszerzendő kreditek száma 240. Az Nftv. 15. § (3) bekezdés utolsó két mondata a következőket tartalmazza: „Az alapképzésben legalább száznyolcvan kreditet kell és legfeljebb kétszáznegyven kreditet lehet teljesíteni. A képzési idő legalább hat, legfeljebb nyolc félév.” Az előbbi mondatokból még nem derül ki egyértelműen, hogy a 180 kredit megszerzése a 6 féléves képzésben, a 240 kredit megszerzése pedig a 8 féléves képzésben elvárt. Az Nftv. vhr. 54. § (1) bekezdés utolsó mondata azonban egyértelművé teszi a helyzetet: „A felsőoktatási intézmény által ajánlott tantervben, a szakirányú továbbképzések kivételével, az egyes félévek kreditértéke – figyelembe véve az intézmény által meghatározott képzési időszakot – legfeljebb három kredittel térhet el a harminc kredittől.” Ha tehát az ajánlott tantervben az egy félévhez rendelt kreditérték 30 kredit ($\pm 10\%$) lehet, ebből egyenesen következik, hogy egy 6 féléves képzés kreditértéke 180⁷. A miniszteri rendeletben megjelölt KKK is ennek megfelelően szabályozza a képzést. (A KKK lelkész/lelkipásztor szakirány választása esetén engedi meg azt, hogy a képzés 2 félévvel meghosszabbodjon, amely ebben az esetben válik 240 kreditessé.)

⁶ A képzést az intézmény a honlapján akkreditált képzésként hirdeti, ami nem fedi a valóságot. A képzés indítását a MAB nem támogatta, ezért – bár állami elismeréssel bír – akkreditált képzésnek nem tekinthető.

⁷ A fentebb jelzett $\pm 10\%$ -os eltérés az egyes félévekben e kredittartományon (180) belül lehetséges.

A főiskola TVSZ-e és a képzés tanterve továbbviszi ezt a hibát. A tanterv felépítéséből azonban látható, hogy az így keletkezett kredittöbblettel igazából az intézmény sem tud mint kezdeni. Ennek legfőbb jele a szakdolgozathoz rendelt 40 kredit. Ez a magyar felsőoktatásban kiugróan magas érték. A kreditallokáció jogszabályban meghatározott szabályait figyelembe véve elmondható, hogy ehhez a szakdolgozathoz több mint egy félévnyi munkamennyiség (30 kredit $\Rightarrow$ 900 munkaóra) társul, azaz a jelen esetben 1200 munkaóra. Ez egy alapképzés esetén egészen egyszerűen elképzelhetetlen. Vélhetően az összkredit hibás kiszámításából eredő kredittöbblet elosztásának problémája vezetett ehhez a torz kredit-hozzárendeléshez.

A 240 kredittel számolva nem teljesül a képzésben az Nftv. vhr. 54. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés, amely szerint a teljes képzési időre meghatározott átlagos egyéni hallgatói tanulmányi munkaóra nem haladhatja meg a tanórák számának teljes idejű képzésben a háromszorosát.

Megjegyzendő, hogy a tantervben az alapozó tantárgyak köre (ha csak a kreditértékeket vesszük is, és nem vizsgáljuk a tantárgyak tartalmi körét) jóval szélesebb, mint az a magyar felsőoktatásban általánosan bevett.

A tanterv és az órarendek áttekintése során más anomália is felmerült. A tantervben/órarendben több kurzus mellett olyan óraszám szerepel, amely alapján nem látszik teljesülni a TVSZ 4.1.4. pontja.

A féléves órarendekből megállapítható, hogy az intézményben az oktatás rotációs rendszerben történik, tehát több évfolyam hallgatja egyszerre ugyanazt a tantárgyat, mégsem lehet logikus rendszert felfedezni az órarendek által felvázolt rotációban. Esetleges, hogy az egyes tantárgyak melyik félévben jelennek meg. Ez gondot okozhat a hallgatók számára az ismeretanyag egymásra épülése tekintetében. A rotációs rendszer alkalmazását a tantervben szükséges volna jelezni, és a mintatantervet úgy kialakítani, hogy a hallgatók egyértelműen lássák a tanulmányaik rendjét, a rotáció akármelyik félévében is kezdik meg tanulmányaikat.

Személyi feltételek

Az intézményben, azon belül a szakon folyó oktatói munka modellje az alapszintű tanítványképző bibliaiskola. Tekintettel arra, hogy az oktatók tevékenysége a missziói felkészítésre irányul, és az oktatók jelentős része ennek érdekében konviktusban él a hallgatókkal, a felkészítés lehet eredményes, de a felsőoktatásra jellemző paraméterekkel nehezen jellemezhető. Így az alkalmazott oktatókkal szemben sem a szakirányú, sem a felsőfokú végzettség nem elvárás, csak a vallási közösségben végzett tevékenység. Ennek megfelelően az oktatók jelentős rész nem rendelkezik mesterfokozattal (vagy egyetemi végzettséggel), de azon belül is jelentős számú oktatónak egyáltalán nincs felsőfokú végzettsége. A rendelkezésre álló anyag alapján az oktatók közül senki sem rendelkezik PhD fokozattal.

Bár a főiskola SZMSZ-e utal arra, hogy a főiskolán megtalálhatók az Nftv. szerinti oktatói munkakörök, az intézmény által rendelkezésre bocsátott anyagok nem tartalmazzák az oktatók munkaköri besorolását. Minden név mellett az szerepel, hogy e/f tanár. Ez nem pontos meghatározás, hiszen ez azt jelenti, hogy az adott személy egyetemi vagy főiskolai tanár. A MAB az oktatók vonatkozásában egyértelmű munkakör megjelölést vár, hiszen több olyan akkreditációs elvárás létezik a képzések vonatkozásában, amelyek kapcsán a megfelelést csak a pontos munkakör ismeretében lehet megállapítani. Mindezek mellett sajnos meg kell jegyezni, hogy egyetemi tanári munkakört Magyarországon csak azután lehet betölteni, hogy az adott személy a köztársasági elnöktől megkapta az egyetemi tanári cím viselésének jogát, főiskolai tanári munkakör betöltéséhez pedig szintén szükséges a munkaköri cím viselésének joga, amelyet a miniszterelnök jogosult megadni. Mindkét szerv határozatban adja meg a kinevezést (a munkaköri cím viselésének jogát), amely határozatok nyilvánosak. A MAB ismeretei szerint a főiskola egyetlen oktatója sem rendelkezik ilyen kinevezéssel, tehát az összes oktató neve mellett szereplő munkakör megjelölés (e/f tanár) nem valós. Ez a következetesen hibás megjelölés felveti azt a kérdést, hogy vajon a táblázat összeállítója tisztában van-e az oktató, a tanár, az egyetemi tanár, és a főiskolai tanár kategóriák jogszabályi meghatározásával.

Az oktatók publikációs tevékenysége egy-két kivételtől eltekintve alig kimutatható; a dokumentált publikációk zöme pedig a hitvédelem, a hitépítés, de legjobb esetben is a tudományos ismeretterjesztés területére tartozik, önálló tudományos értékkel zömében nem rendelkeznek.

Az oktatói kar többsége külföldi, angol anyanyelvű, ami biztosítja az idegen nyelvű képzés feltételeit, de kérdéses, hogy a magyar nyelvű képzés hogyan oldható meg úgy, hogy a tantárgyak kb. 80%-át nem magyar anyanyelvűek gondozzák és oktatják, még akkor is, ha a főiskola tolmácsot biztosít az oktatáshoz. Ennek a megfelelő szintű biztosításához a tolmács szaktudományi jártassága is szükséges.

Az oktatói terhelés kreditértéke általában igen nagy, jelentősen meghaladja az előírásokat, többségük átlagosan 40–50 kreditértékű tárgy felelőse. (A MAB elvárása szerint a tantárgyfelelősök 1/3-a esetében lehetne túllépni a 25 kredites határt, de azt is csak 35 kreditig.)

Az oktatói háttér tekintetében tehát összességében elmondható, hogy sem rendszerében, sem összetételében nem felel meg a hatályos jogszabályok a MAB által támasztott elvárásoknak.

Tudományos háttér

Az oktatók elmélyült bibliaismereti és -értelmezési tevékenységet folytatnak, de a hazai tudományos életbe való bekapcsolódásuk nem jellemző. Kivételként említhető az *Apológia Kutatóközponttal* való együttműködésben végzett tevékenység, ami azonban inkább perszónálunióknak tűnik, mint tényleges intézményközi együttműködésnek, s az együttműködést dokumentáló kiadványok jellegüknél fogva zömében ismét csak nem a tudományos közlemények, hanem a hitépítés és a hitvédelem területére tartoznak.

Infrastrukturális feltételek

A szakon folyó munka infrastrukturális feltételei az intézményi részben leírtak alapján adóttak. A tanulási környezet kiváló, a könyvtárhasználat lehetősége biztosított, de az intézmény nem biztosítja az online teológiai szakkönyvtárakban végezhető kutatás feltételeit.

A képzési létszám és kapacitás

A képzésre beiratkozók és a végzettek száma közötti nagymértékű eltérés a lemorzsolódás ill. a passzíválás erőteljes jelenlétére utal, ahogyan az a jelentés II.2.1. pontjában részletesen kifejtésre került.

2. A képzési folyamat és eredményeinek elemző értékelése

A kurzusok jellege, módszertana

Előadások és egyéb tudásátadási formák megfelelő módon szerepelnek a tanulmányi kínálatban. A képzés egyik erőssége a személyes konzultáció lehetősége az oktatókkal. A nemzetközi kapcsolat mind a háttértámogatás, mind a napi gyakorlat tekintetében szerves részét képezi az oktatásnak és tanulásnak, de ez – a fenntartót jellemző denominációs szokásoknak megfelelően – nem válik szerves részévé a voltaképpeni nemzetközi (ökumenikus) teológiai munkának. Pl.: a hallgatói, ill. oktatói bekapcsolódás lehetősége az *Erasmus*-programba nem valósul meg.

Értékelés és ellenőrzés

Az értékelés és ellenőrzés rendszerének értékelését ld. a III.3.3. pontban.

A képzés eredményessége, hallgatói létszámadatok, tehetséggondozás

Mivel a főiskola egy felsőoktatási képzést folytat, ezért a képzés eredményességére vonatkozóan az egész főiskola képzési tevékenységének eredményességére vonatkozó megállapítások teljes képet adnak (ld. II.2.1. pontban). A hivatkozott pontban leírtak alapján elmondható, hogy a végzettek száma csekély a beiratkozottak számához képest.

A sajátos tantárgyi szerkezet következtében a főiskolán végzettek számára nem képzelhető el a hazai teológiai felsőoktatás mesterszintjére történő közvetlen belépés.

Ahogy arra a II.3.5. pontban leírtak utalnak, a tehetséggondozás intézményesített keretei (versenyek, felkészítők, külföldi tanulmányok) hiányoznak, a hallgatók tudományos munkára való felkészítése nem jellemző, azt az intézmény nem tekinti küldetésének, mivel elsősorban gyakorlati szakemberek képzésére kívánnak koncentrálni. TDK tevékenységen az intézményben kiegészítő foglalkozási, ill. felzárkóztató jellegű tevékenységet értenek.

3. Minőségbiztosítás, minőségfejlesztés rendszere és eredményei

A szak „gazdája”, menedzselése

A szak „gazdája”-ként az intézményi méretekből kifolyólag szervezeti egység nem jelenik meg, a szakfelelős egyben az intézmény rektora is, tehát a szak gondozása az intézményi vezetés szintjén biztosított. A szak menedzselésének láthatóan fontos részét képezi a kifelé történő kommunikáció a potenciális hallgatók irányába. Az intézményi honlap szinte teljes egészében ennek a célnak van szentelve. Emellett azonban számos más vonatkozást, láthatóan nem sikerül megfelelő módon kezelnie a szak és az intézmény vezetésének. Ezen vonatkozások az egyes szempontok szerinti értékelésekben kerültek részletes kifejtésre.

Belső, rendszeres minőségbiztosítás, DPR (intézkedések, reakciók)

A speciálisan a minőségbiztosítással foglalkozó intézményi dokumentumok hiányában, nem ismerhetők meg az intézménynek a képzésre vetített minőségcéljai, a minőségbiztosítás elvei, eszközei, eljárásai. Ugyan létezik egy mintadokumentum az oktatói munka hallgatói véleményezésére vonatkozóan, azonban ennek felhasználásáról és az eredmények feldolgozásáról, és annak hatásairól a látogatóbizottság nem kapott információt.

Az intézmény nem speciálisan minőségügyi dokumentumai tartalmazzak minőségbiztosítási vonatkozású rendelkezéseket. Ezek természetesen nem nevesítetten minőségbiztosítású célzatú szabályozást jelentenek, de jellegüket tekintve ebbe a körbe betudhatóak. Az SZMSZ az oktatás színvonalának biztosítására a tanulmányi hivatalt megjelöli mint felelős szervezeti egységet, de az oktatás színvonala nyilván szélesebb spektrumú kérdés annál, mint amiért a tanulmányi hivatal felelni tudna. Az SZMSZ a képzések indításának vonatkozásában kezdeményező, javaslattevő funkcióval ruházza fel a tanári kart, de ezt a kérdéskört részletesen nem tárgyalja. A szakfelelős feladatait a TVSZ csak részben rendezi. Ez a képzés minőségének biztosítása szempontjából is aggályos, még akkor is, ha jelenleg az intézmény mb. rektora egyben a szakfelelős is.

A minőségüggyel kapcsolatos információk összegyűjtésének nincs eljárásrendje és felelőse az intézményben. A felmérések eredményei – ha vannak – értékelhető formában nem voltak hozzáférhetőek a látogatóbizottság számára.

Ahogy az a II.3.3 pont tárgyalja, a képzésnek és a tantárgyaknak nincs rendszeres, dokumentált értékelési és felülvizsgálati gyakorlata. A tantárgyakról, az intézményben zajló eseményekről – a látogatás során hallott beszámolók alapján – rendszeres eszmecsere zajlik az oktatók körében, fontos lenne azonban ezt intézményesített és dokumentált gyakorlattá szervezni. Ebbe a folyamatba érdemes lenne ténylegesen bevonni a hallgatókat és a további érintetteket is.

A látogatás során elhangzott, hogy az intézményben végzett hallgatóknak van rendszeres utánkövetése, de erről a látogatóbizottság – a kérése ellenére – nem kapott kimutatást, összegzést.

A látogatás során az intézmény képviselői jelezték, hogy az intézményben mentori rendszer működik, melynek keretében minden hallgatóval egy-egy oktató (aki jellemzően nem tanítja őt) félévente elbeszélget. Ez a beszélgetés most elsősorban az ismerkedésről, a hallgató építéséről szól, ugyanakkor felhasználható lenne az intézményi működésről szóló visszajelzések gyűjtésére is.

Összességében elmondható, hogy az intézmény minőségbiztosítási gyakorlata esetleges, amely a mindenkorai oktatók személyén, gyakorlatán és felfogásán múlik, azaz nem alakulnak ki az egyes oktatóktól függetlenül működő intézményesített mechanizmusok. Ezek hiányát felerősítik az oktatói minőség biztosítása terén tapasztalható hiányosságok.

4. A szak összefoglaló értékelése (jelen, jövő) C-SWOT analízisüket is figyelembe véve

A szakról nem készült önálló C-SWOT elemzés, ami egyszakos intézmény lévén részben érthető, mégis érdemes lett volna szakspecifikus jellemzőket külön is összegyűjteni. Amint fentebb már megállapítást nyert, az intézményi C-SWOT analízis egyébként is meglehetősen hiányosnak mutatkozik a jelentésben feltárt, és az elemzésben többnyire nem szereplő problémák alapján. Összegzésképpen a képzés legkiemelkedőbb problémáiként a jogszabályi és a felsőoktatási környezethez való alkalmazkodás hiányosságait, az oktatói háttérrel kapcsolatos problémákat, a minőségbiztosítás kialakulatlanságát, valamint a nagyarányú lemorzsolódást kell megemlíteni.

Függelék

A Golgota Teológiai Főiskola által folytatott képzések

hitéleti képzési terület

alapképzések (BA)

teológia (N, L)

A MAB a jelen eljárásban **megvonja az akkreditációt:**
a *teológia alapképzési szaktól*.

*****

A látogatóbizottság tagjai:

Kustár Zoltán PhD, egyetemi tanár, *Debreceni Református Hittudományi Egyetem* – elnök

Béres Tamás PhD, egyetemi tanár, *Evangélikus Hittudományi Egyetem*

Kováts Gergely Ferenc PhD, adjunktus, *Budapesti Corvinus Egyetem* – minőségügyi szakértő

Németh Gergő hallgató, *Széchenyi István Egyetem* – HÖÖK delegált

A látogatás MAB referense:

Czilli Máté

A látogatás időpontja:

2015. március 24.